

Pozmeňujúci návrh
poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky Edity Pfundtner
k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 36/2005 Z. z.
o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a
ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 1501)

1. V čl. I sa vypúšťa bod 7.

Odôvodnenie:

V súčasnosti platný zákon o rodine predpokladá, že sa rodičia dohodnú pri podstatných veciach súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv a povinností. V prípade, že sa nedohodnú, rozhodne v zmysle § 35 zákona o rodine na návrh niektorého z rodičov súd. Na účely určenia toho, čo treba považovať za podstatnú vec, zákon uvádzajúce príklady podstatných vecí súvisiacich s rodičovskými právami a povinnosťami. Súčasťou vládneho návrhu zákona o rodine je doplnenie demonštratívneho výpočtu podstatných vecí o odstáhovanie maloletého dieťaťa z okresu, v ktorom má maloleté dieťa bydlisko do iného okresu v Slovenskej republike, ak toto odstáhovanie podstatne stáží rodičovi styk s maloletým dieťaťom. Za podstatné stáženie styku sa nebude považovať odstáhovanie maloletého dieťaťa do okresu susediaceho s okresom, v ktorom má dieťa bydlisko.

Následkom tohto ustanovenia v aplikačnej praxi by bola skutočnosť, že by jeden z rodičov mohol zneužívať toto právo. Disponoval by totiž prostriedkom, ktorý by druhého rodiča, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, obmedzoval pri uplatňovaní slobody voľného pohybu a pobytu garantovanej v článku 23 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Právo slobody pohybu a pobytu môže byť obmedzené len vtedy, ak je obmedzenie ustanovené zákonom, zodpovedá niektorému ustanovenému legitímnemu cieľu a je nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie sledovaného cieľa. Takéto obmedzenie môže byť ospravedlnené existenciou naliehavej spoločenskej potreby a primerane (spravodlivo) vyváženým vzťahom medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom (t. j. obmedzenie je v súlade so zásadou proporcionality). Je nepochybne, že vládny návrh zákona sa usiluje o realizáciu legitímnego cieľa, ktorým je zabezpečenie styku dieťaťa s rodičom. Vládny návrh zákona však predpokladá neprimerané prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa tým, že zasahuje do základného práva rodiča dieťaťa. Okrem tejto skutočnosti máme dôvodnú obavu, že by vládou navrhované znenie zákona spôsobilo nadmerné zaťaženie súdov a ďalšie prieťahy v súdnom konaní. Týmto pozmeňujúcim návrhom sa preto navrhuje vypustenie predmetného bodu za tým účelom, aby sa zachovala súčasne platná právna úprava.

2. V čl. I sa za bod 34 vkladajú nové body 35 a 36, ktoré znejú:

„35. § 93 ods. 1 znie:

„(1) Muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže do jedného roka odo dňa, ked' sa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa, zaprieť na súde, že je jeho otcom.“.“

„36. § 93 ods. 2 znie:

„(2) Aj matka dieťaťa môže do jedného roka odo dňa, ked' sa dozvedela o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že otcom dieťaťa je muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, zaprieť na súde otcovstvo.“.“

Ostatné body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Jedným z cieľov vládneho návrhu zákona je reagovať na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“), v ktorom tento súd konštatoval, že právnemu otcovi (manželovi matky dieťaťa) po uplynutí zapieracej lehoty, ktorá začína plynúť dňom, ked' sa manžel matky dozvedel o narodení dieťaťa, nie je poskytnutý žiadny účinný prostriedok nápravy na zapretie otcovstva. Vymedzenie zapieracej lehoty musí podľa názoru Ústavného súdu vyváženým spôsobom rešpektovať práva všetkých v týchto vzťahoch zúčastnených osôb. Vo vládnom návrhu zákona sa preto novelizuje úprava začiatku plynutia zapieracej lehoty, a to na moment, kedy sa právny otec dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich jeho otcovstvo.

Okrem napadnutého § 86 ods. 1 zákona o rodine však dostatočnú ochranu záujmom všetkých dotknutých osôb neposkytuje ani § 93 ods. 1, v zmysle ktorého muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže otcovstvo pred súdom zaprieť do troch rokov odo dňa jeho určenia. Právny otec nemá podľa tohto ustanovenia k dispozícii opravný prostriedok, ktorým by sa mohol brániť neprimeranému zásahu do jeho práva na súkromie podľa článku 8 ods. 1 Dohovoru, ako aj do práva na prístup k súdu podľa článku 6 ods. 1 dohovoru. Z toho dôvodu sa predmetným pozmeňujúcim návrhom zakotvuje opravný prostriedok právneho otca určeného podľa druhej domnenky tým, že začiatok plynutia zapieracej lehoty právneho otca viaže na okamih získania vedomosti o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich jeho otcovstvo k dieťaťu. Pozmeňujúci návrh viaže moment plynutia zapieracej lehoty pre matku dieťaťa na okamih získania vedomosti o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že otcom dieťaťa je muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov.

Pozmeňujúci návrh

poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky Edity Pfundtner
k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 36/2005 Z. z.
o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a
kterým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 1501)

Podpisy

Meno a priezvisko

1. EDITA PFUNDTNER
2. KÁPNÍK ERIE
3. Béla Brugár
4. ELEMIÉR JAKAB
5. TIBORA BASTIÁNÁC
6. Péter Vörös
7. Iva MESSNER
8. FRANTIŠEK SĚŘEV
9. Bohumil Chrást
10. Lucia NICHOLSONOVÁ
11. Jana KISSOVÁ
12. Jozef Mikšík
13. Libomír Gallo
14. Martin Poliačik
15. Vilian Novotný
16. Peter Oščestský
17. Miroslav KADUC

Podpis

Pfundtner
Ed
Brugár
Jakab
Bastiánács
Vörös Péter
Iva Messner
František Šernev
Bohumil Chrást
Lucia Nicholsonová
Jana Kissová
Jozef Mikšík
Libomír Gallo
Martin Poliačik
Vilian Novotný
Peter Oščestský
Miroslav Kaduc